

Cel mai în vogă regizor și scenarist european a copilărit pe Sărărie, a studiat la „Cuza” și a publicat în Opinia

Premiera filmului „După dealuri” ar putea avea loc în toamnă, la Iași

de Radu Tuțiuianu

Cuvântul „mungiu” înseamnă în limba turcă „lumânărar”, iar numele propriu Mungiu provine în română cel mai probabil de la un strămoș al familiei, care făcea lumânări. Ieșeanul Cristian Mungiu modelează lumina proiectată în cinematografe, regizează filme despre tragi-comedia în care trăim.

Noul val performant

Criticii de film descriu noua direcție a cinematografeiei românești din care face parte și Cristian Mungiu cu numele de „al patrulea val regizoral” sau mai simplu „Noul Val”. Debutul cu filmul „Occident” al lui Cristian Mungiu a fost începutul de carieră pentru fostul student de limba și literatura engleză al Universității „Alexandru Ioan Cuza”. Absolvent în 1998 al Academiei de Teatru și Film din București, Cristian Mungiu face parte dintre „tinerii cineaști români”, care au „intrat” pe vârful degetelor, după cum scria în 2003 criticul Valerian Sava: „sunt puși

imediat la colț, iar a doua zi de dimineață sunt dați afară din casă, vorbesc de debutanții performanți, de cei care, lansându-și primele proiecte la concursurile din 1998-2000 (Cristi Puiu, Cristian Mungiu, Radu Muntean și Titus Muntean), nici după cinci ani, în 2004, nu vor fi în situația de a-și prezenta în premieră al doilea opus. Nici unul dintre ei!”

A supraviețuit

Prezicerile decanului criticilor de film din România, Valerian Sava, au fost infirmate, până la urmă, de realizările cinematografice ale lui Cristian Mungiu. În 2007, ieșeanul a câștigat Marele Premiu „Palme d’Or” la Festivalul de Film de la Cannes și premiul „Cel mai bun regizor european” pentru filmul 4 luni, 3 săptămâni și 2 zile. Cinci ani mai târziu, același ieșean a primit Premiul pentru cel mai bun scenariu la Cannes pentru filmul „După dealuri”. Scenariul „Dincolo de dealuri” a câștigat anul trecut 1.188.000 lei la concursul organizat de Centrul Național al Cinematografeiei. Mungiu a supraviețuit unui mediu ostil, care altădată îi condamnă pe tinerii regizori la exil și tăcere.

Criticul de cinema Valerian Sava remarcă în 2003: „Poate al patrulea val e deja mort. Poate cu Cristi Puiu, cu Mungiu și cei doi Muntean se și întâmplă ce s-a întâmplat cu filmografiile rărîte și amputate ale lui Liviu Ciulei și Mircea Săucan, cu cele obstrucționate, dacă nu compromise sau deturnate, ale lui Iulian Mihu și Dan Pița, de dragul unor Mircea Drăgan, Sergiu Nicolaescu și

Fenomenul MUNGIU

al mediocrației miriapodice supra-productive...”

Premii moldovenești

Cristian Mungiu s-a născut pe 27 aprilie 1968, la Iași în familia medicului Costel Mungiu, profesor universitar la UMF. Cristian Mungiu a studiat limba și literatura engleză și americană și a lucrat o perioadă ca profesor în Iași, precum și ca ziarist și moderator la radio și la televiziune. În filmele sale, regizorul păstrează legătura cu locul natal, acțiunea din După dealuri desfășurându-se în Moldova, majoritatea actorilor fiind ieșeni și vorbind în film cu accent moldovenesc. Cele două actrițe principale, Cosmina Stratan și Cristina Flutur, ieșence de asemenea, au fost recompensate la Cannes cu premiul pentru interpretare feminină.

Sclipitor, în engleză

Criticul de film Peter Bradshaw a publicat în cotidianul britanic The Guardian, o recenzie despre ultimul film al lui Mungiu. „Regizorul român a făcut un portret sclipitor și înspăimântător al iraționalității și fricii din inima neagră a Europei”, spunea criticul britanic. „Filmul lui Mungiu arată cum autoritățile seculare ale statu-

Buget mic

Într-un Top 10 al celor mai bune filme românești realizate din 1912 și până în 2008, filmul 4,3,2 de Cristian Mungiu ocupa locul al patrulea, după Moartea domnului Lăzărescu, Pădurea spânzuraților și Reconstituirea. Topul se baza pe voturile a 40 de critici români de film. Al patrulea val regizoral se distinge, în opinia criticului Valerian Sava, prin filme realiste la timpul prezent, turnate cu buget mic, în trendul unui „cinema al credinței, în egală măsură liber de demagogia patriotardă, ca și de cea grotesc-nihilistă”.

lui sunt la fel de vinovate: nimeni nu vrea să aibă grijă de Alina, și lasă loc doar preotului și exorcismului său”. După dealuri spune povestea a două fete, Alina (Cristina Flutur) și Voichița (Cosmina Stratan), care au crescut împreună la orfelinat și s-au regăsit apoi într-o mănăstire izolată din România. Alina vrea să plece de acolo pentru a se stabili în Germania și își dorește ca Voichița să vină cu ea. Însă Voichița este atașată profund de viața de la mănăstire. Atunci când Alina îl înfruntă pe preot, tânăra este dusă la spital, iar persoanele care o îngrijesc încep să creadă că este posedată de diavol.

rat de romanul jurnalistic al Tatianei Niculescu Bran, despre mănăstirea Tănacu unde o femeie a murit sub exorcizare, în 2005. Sălile de cinema de la Cannes au răsunit la proiectarea filmului După dealuri, a fost pentru prima dată în acest când o peliculă a stârnit controverse. Criticul Peter Bradshaw amintește de fluierăturile și comentariile cu voce tare de la finalul filmului, lungmetraj descris drept „o demonstrație teribilă despre cum sărăcia creează un spațiu pe care frica irațională trebuie să îl umple”. În opinia lui Cristian Mungiu, povestea reală a incidentului de la Tanacu a fost mai curând „o tragică mostră de incompetență, lipsă de responsabilitate și conjuncturi nefericite”.

Filme pentru minte

Mungiu a fost de acord ca premiera filmului „După dealuri” să aibă loc la Iași, în această toamnă. „Ne dorim să fie în luna octombrie, când sunt și zilele Iașului, dar asta rămâne de discutat”, a afirmat Sebastian Buraga, purtătorul de cuvânt al Primăriei ieșene. Într-un interviu pentru publicația Film Reporter, „lumânărarul” Mungiu își afirmă speranța că un număr cât mai mare de credincioși vor fi curioși să vadă filmul și să-și formeze propria lor opinie despre ce văd. „Asta e chestiunea cea mai importantă de care vorbește filmul, nevoia de a judeca și acționa cu propria ta minte și nu altfel”.

Regizorul Mungiu, în timpul filmărilor: „Nu mi-ar plăcea să lucrez dacă nu așa avea controlul complet”

Inspirat de acasă

Cristian Mungiu a fost inspi-